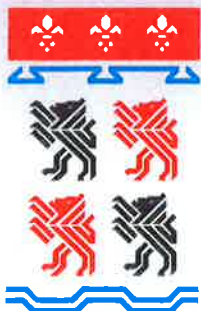

* Z O 6 2 4 7 C 4 E 1 C *

Raad van de gemeente Beverwijk /
Gemeenteraad
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

documentnummer
UIT-19-46977

zaaknummer
Z-19-62395

Beverwijk,
6 december 2019

afdeling
Ruimte

team
Omgeving

behandeld door
J. Bakker

uw kenmerk/uw brief van
INT-19-50744 / 50745

verzonden
7 januari 2020

onderwerp
Net op Zee, beantwoording zienswijzen op de concept NRD HKwB en 2 moties

Geachte raadsleden,

De gemeente Beverwijk heeft zienswijzen ingediend op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) Net op Zee Hollandse Kust west Beta (HKwB), één van de toekomstige windparken voor onze kust.

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft onlangs de NRD vastgesteld. Daarbij zijn de ingediende zienswijzen officieel beantwoord. In de bijlage vindt u de beantwoording van het ministerie van EZK op onze zienswijzen, waarin ook de moties over het Laag frequent geluid (LFG), de NSG richtlijn en de gezondheid zijn meegenomen.

Naast de schriftelijke communicatie vindt er op meerdere niveaus, zowel ambtelijk als bestuurlijk overleg plaats met het ministerie van EZK en TenneT. Beverwijk vraagt hierbij met name aandacht voor de lokale impact van de projecten en de zorgen met betrekking tot inpassing, uitvoering en communicatie rond het rijksproject Net op Zee. Ook groencompensatie maakt hier nadrukkelijk onderdeel van uit. Onlangs heeft het ministerie samen met TenneT een toelichting gegeven over het project Hollandse Kust Noord en west Alpha tijdens een informatieve raadsbijeenkomst. Wij blijven in gesprek met het bevoegd gezag.

Op deze wijze proberen wij samen met u en vele andere betrokken bewoners en belanghebbenden een vinger aan de pols te houden en een positieve invloed uit te oefenen.

Informatiebijeenkomst voor de raad in februari 2020

TenneT is graag bereid om begin februari 2020 samen met het ministerie van EZK en de provincie Noord-Holland een toelichting te geven op de lopende projecten, de stand van zaken en de vervolgstappen.

Daarbij gaat het met name om:

De rijkscoördinatieplannen (RCP) rond 3 toekomstige windparken:

- project HKN en HKwA (Hollandse Kust Noord en west Alpha)
- project HKwB (Hollandse Kust west Beta)

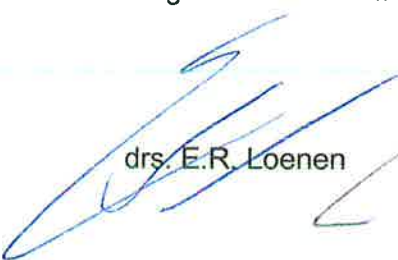
Een provinciaal inpassingsplan (PIP):

- project Netverzwaring Beverwijk – Oterleek,

Midden februari is er een openbare informatiebijeenkomst over de alternatieven en de effectenanalyse van de mogelijke kabeltracés bij het project HKwB. Deze is speciaal voor bewoners en belanghebbenden.

Met deze brief en de bijlagen hebben wij u geïnformeerd over de beantwoording van de zienswijzen. Voor de laatste ontwikkelingen rond genoemde projecten adviseren wij u de bijeenkomst in februari bij te wonen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Bijlage(n):

UIT-19-44231: Ingediende zienswijze Beverwijk op de concept NRD voor HKwB

IN-19-59873: Reactie van EZK op de door Beverwijk ingediende zienswijze

INT-19-50745: Motie vreemd - LFG en aanhouden NSG richtlijn

INT-19-50744: Motie vreemd – Onderzoek naar LFG en gezondheid

* Z O 5 C B 4 2 8 6 D 8 *

Raad van de gemeente Beverwijk /
Gemeenteraad
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

documentnummer
UIT-19-44231

zaaknummer
Z-19-62395

Beverwijk,
16 juli 2019

afdeling
Ruimte

team
Vergunningen

behandeld door
J. Bakker

uw kenmerk/uw brief van
Moties 3 en 4, d.d. 27-06-2019

verzonden
17 JULI 2019

onderwerp
Zienswijze op concept-NRD Net op Zee, HKwB

Geachte raadsleden,

Met de bijgevoegde uitgaande brief UIT-19-44092 hebben wij een zienswijze ingediend bij het Ministerie op het concept-NRD (notitie reikwijdte en detailniveau) Net op Zee Hollandse Kust west Beta (HKwB). Uw moties Vreemd 3 en 4 van d.d. 27-06-2019 met betrekking tot "Het aanhouden van de NSG richtlijn voor LFG bij het transformatorstation" (INT-19-50745) en "Nationaal Onderzoek LFG en gezondheid" (INT-19-50744) maken een essentieel onderdeel uit van deze zienswijze.

Door het indienen van de brief brengen wij ook uw aandachtspunten expliciet onder de aandacht van het ministerie en TenneT. Ook in verdere overleggen met het ministerie en TenneT zullen we aandringen op het nemen van afdoende geluidsmaatregelen.

In de verwachting uw ingediende moties hiermee adequaat te hebben opgepakt,

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. Mevrouw V. Pieterman
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

documentnummer
UIT-19-44092

zaaknummer
Z-19-62395

Beverwijk,
16 juli 2019

afdeling
Ruimte

team
Omgeving

behandeld door
J. Bakker

uw kenmerk/uw brief van
DGKE-WO / 19142754

verzonden

onderwerp

Zienswijze op concept-NRD Net op Zee HKwB

Geachte mevrouw Pieterman,

In uw brief met kenmerk DGKE-WO / 19142754 stelt u ons in de gelegenheid om een zienswijze in te dienen met betrekking tot de concept-NRD Net op Zee Hollandse Kust west Beta (HKwB). Daar maken wij graag gebruik van.

Naast twee ingediende moties van onze raad die concreet betrekking hebben op het concept-NRD HKwB hebben wij ook een aantal zienswijzen of aanbevelingen van meer algemene aard. Deze hebben niet alleen betrekking hebben op HKwB, maar ook op HKwA en HKN of andere eventueel nog te initiëren grote energieprojecten.

Communicatie

In een eerder stadium hebben we aangegeven dat we vooral "goed en duidelijk" communiceren met onze bewoners erg belangrijk vinden en dat deze communicatie vanuit het project georganiseerd moet worden. Wij merken dat zowel TenneT als EZK hier steeds meer aan tegemoet komen en begrip krijgen of tonen voor de bewoners van deze regio. Hiervoor onze dank.

De gemeente Beverwijk is zowel ambtelijk als bestuurlijk betrokken bij het project. We worden van veel informatie voorzien, maar blijven het moeilijk vinden om het overzicht te houden over de verschillende projecten en fasen die naast en door elkaar lopen. Tevens is het voor ons heel moeilijk in te schatten welke nieuwe ontwikkelingen en ruimtelijke claims ons in de toekomst nog te wachten staan. De verschillende aangewezen gebieden op zee zijn namelijk nog niet vol. Wellicht

worden er in de toekomst zowel in HKN als in HKW nog nieuwe parken en aanlandingen ontwikkeld waarmee wij of onze bewoners weer te maken krijgen.

Zienswijze/vraag 1:

Welke vragen of ontwikkelingen komen of kunnen er in de nabije toekomst nog meer op ons afkomen vanwege de Nationale Energie Strategie?

Tijdsclaim

De verschillende projecten in het kader van wind op zee vragen heel veel tijd aan plaatselijke (ambtelijke) voorbereiding, bestuurlijke verdieping, overleg en aandacht. Ook vraagt het veel (vrije) tijd van onze bewoners. Dit is een tijdsbelasting waar onze organisatie niet op is toegesneden. Er moeten dan ook mensen en uren worden vrijgemaakt. Dit gaat ten koste van onze eigen plaatselijke ontwikkelopgaven en wensen ten gunste van de stad en onze bewoners.

Zienswijze/vraag 2:

De gemeente Beverwijk wil graag gecompenseerd (of ondersteund) worden voor de extra tijdsinspanning en extra expertise die van ons gevraagd wordt vanwege de projecten rond Wind op Zee, HKN, HKwA en HKwB.

Beoordelingscriteria, Kaders en Uitgangspunten bij kabel tracé en/of locatiekeuze voor een transformatorstation t.a.v.:

Het woon- en leefmilieu en de impact op bewoners

Wij blijven het vreemd en onwenselijk vinden dat er geen kaders of criteria zijn opgesteld voor het woon- en leefmilieu en de impact op bewoners. Er wordt aandacht besteed aan landschap, natuur, archeologie, kosten, bodemgesteldheid etc. maar niet concreet op beïnvloeding van het woon- en leefklimaat. De invloed op de leefomgeving en gezondheid wordt vooral beoordeeld op: geluidshinder (in dB's), elektro-magnetische velden/straling en trillingen. Daarbij worden milieuregels en normen in acht genomen en blijft men keurig onder de norm van het maximale percentage van overlast (milieunormen). Echter:

We hebben in de IJmond ook te maken met een bestaand woon- en leefmilieu waarin in totaal al ca. 160.000 mensen wonen. De druk op de IJmond is al groot en er wordt al veel "ruimte" geclaimd door bedrijven, infrastructuur/vervoer en de noodzakelijke Nederlandse energietransitie. Wij verwachten dat deze claims de aankomende jaren alleen maar groter worden, ook vanwege de regionale energietransitie. De participatie voor HKwBeta is, vooruitlopend op de omgevingswet, goed georganiseerd, maar de weerstand zal naar onze verwachting blijven. Er ligt veel druk op dit stedelijk gebied waardoor mensen deels angstig/wantrouwig zijn of in ieder geval heel alert blijven bij alles wat er op hen afkomt.

Wij missen dan ook vastgestelde "kaders" voor behoud of verbetering van het bestaande woon- en leefmilieu bij dit soort opgaven. Deze moeten ons inziens mee moeten worden gewogen en in beeld worden gebracht, naast alle andere aandachtspunten en afwegingsmogelijkheden, die wel zijn beschreven. Wij adviseren u daarom deze kaders (te laten) opstellen en die bij volgende ontwikkelingen of uitwerkingen mee te nemen.

Zienswijze/vraag 3:

Wij adviseren u bij verdere ontwikkelingen ook toetsingskaders en normen op te nemen ten behoeve van de kwaliteit van het bestaande woon- en leefmilieu en het acceptatieniveau of draagvlak bij bestaande bewoners. Wat kan een woongebied nog aan of verdragen?

Locatiekeuze transformatorstation

In het voortraject heeft Beverwijk ingestemd met de voorkeurslocatie op het Tata-terrein omdat dit de minst problematische locatie leek. Naast diverse plaatselijke beperkingen die deze locatie oplevert, hebben we hierbij niet kunnen inschatten dat geluid en met name LFG een issue zou worden.

Het transformatorstation voor HKN en HKwA wordt al gerealiseerd op Tata-terrein. Een "eigen" transformatorstation voor HKwB elders zou relatief veel extra ruimte vragen die er vermoedelijk niet is en ook nog eens andere werkzaamheden en ruimtebeslag verspreid door de stad vragen. Het ligt daarom voor de hand om ook het station voor HKwB aan te sluiten op het geplande station. Wij willen echter wel dat er dan het maximale aan gedaan wordt om (geluid)overlast te voorkomen en zouden ook graag ondersteuning willen hebben om andere plaatselijke negatieve effecten om te buigen naar positieve effecten voor de stad.

Zienswijze/vraag 4

Bij het onderzoek naar de oorspronkelijke locatiekeuze voor een transformatorstation is onvoldoende duidelijk geworden welke plaatselijke gevolgen en overlast dit zou opleveren. Wij zien graag dat plaatselijke negatieve effecten ook een plaatselijke positieve kant krijgen en dat al het mogelijke wordt gedaan om plaatselijk (geluid)overlast te voorkomen.

Laagfrequent geluid (LFG)

In de IJmond is er onrust ontstaan over de bouw van het transformatorstation voor Net op Zee. Ondanks dat TenneT met haar oorspronkelijke aanvraag voldoet aan de wettelijke vastgestelde geluidsnormen en daarnaast al aangegeven heeft bovenwettelijke maatregelen te nemen tegen mogelijk geluid, blijven diverse groepen overlast vrezen. Vooral voor het LFG of het "laag-tonig (brom) geluid" dat vanuit het toekomstige transformatorstation naar buiten gaat komen. In onze raadsvergadering van 27 juni 2019 is hier ook aandacht voor gevraagd, waarbij er twee 2 moties zijn ingediend. (zie ook bijlagen)

Geluidsnormen worden met name gemeten in decibel. Hierbij valt al het verschil tussen de verschillende typen geluid weg. Het menselijk oor werkt echter veel verfijnder. Zij kunnen bewust en onbewust veel verschil maken tussen het ene en het andere omgevingsgeluid. Wat betreft het LFG of het "laag-tonig (brom) geluid" is het al bekend dat een deel van de bevolking hier onredelijk veel overlast van kan ervaren. Dit willen wij in Beverwijk en Wijk aan Zee (of de gehele IJmond) voorkomen. Wij verzoeken u daarom om op de essentiële meetpunten zowel te voldoen aan de Vercammen curve als de NSG richtlijn.

Zienswijze/vraag 5 (zie ook bijlage Motie Vreemd (3) d.d. 27-06-2019):

Wij verzoeken u om het bestaande woon- en leefmilieu niet verder te belasten met extra geluid en (ook voorbij de wettelijke normen) maatregelen te treffen ter voorkoming van laagfrequent geluid, het aantal decibel, eventuele resonantie veroorzaakt door trillingen of eventuele hoge geluiden die vrij zouden kunnen komen. Wij dringen er daarom op aan om:

- Naast de Vercammen curve ook de NSG richtlijn te hanteren;
- Bij het geplande transformatorstation niet de NSG richtlijn te overschrijden;
- Extra geluiddempende maatregelen te nemen indien de NSG-richtlijn niet wordt gehaald.

De gevolgen van LFG zijn helaas nog niet voldoende in beeld. Enkele internationale onderzoeken tonen een verband aan tussen hinder van LFG en gezondheidsklachten. In een rapportage van oktober 2018 trekt het RIVM de conclusie dat het "lijkt" dat ernstige hinder van LFG toeneemt. Graag zien wij, dat er verder objectief onderzoek komt naar de effecten van LFG op de gezondheid.

Zienswijze/vraag 6 (zie ook bijlage Motie Vreemd (4) d.d. 27-06-2019)

Wij dringen er op aan om objectief onderzoek uit te (laten) voeren naar de effecten van LFG op de gezondheid. De daaruit voortkomende kaders en normeringen kunnen dan vroegtijdig mee genomen worden in afwegingsprocessen voor locatie keuzen en uitvoering van transformatorstations.

Plaatselijke ruimtelijk en economische orderingsopgaven

Beverwijk / Wijk aan Zee heeft de aankomende jaren een aanzienlijke ontwikkelopgave waaronder de woningbouwopgave voor IJmond en MRA, het versterken van het economisch perspectief met de uitwerking van de Visie Bedrijventerreinen Beverwijk en de transformatie van de Kop van de Haven en Parallelweg. Ook de ruimtelijke en functionele versterking van het stedelijk knooppunt en de centrumfunctie rondom het Station Beverwijk met woningbouw, bedrijvigheid, opleidingen en recreatief/toeristische ontwikkelingen leggen een claim op de beschikbare ruimte. Deze opgaven staan in relatie met wat er zowel in de stad als in de bredere regio noodzakelijk is. Daarnaast zien we het belang van verduurzaming en het inspelen op de noodzakelijke Energietransitie en de Regionale Energie Strategie. Dit mag echter niet onredelijk ten koste gaan van andere stedelijke opgaven.

Onze stedelijke ontwikkel- en transformatie opgave is van groot belang voor het leefbaar houden van de stad. In hoofdlijnen is deze voor Beverwijk omschreven, maar nog niet overal vastgelegd in ruimtelijke plannen. Bestaande, beschikbare ruimte kan maar 1 keer gebruikt worden en een bepaalde keuze, kan andere ontwikkelingen uitsluiten. Wij verzoeken u daarom om binnen uw afwegingskader ook handvatten op te nemen voor weging van essentiële stedelijke opgaven en ontwikkelingen, zelfs als deze nog niet zijn vastgelegd in ruimtelijke plannen.

Zienswijze/vraag 7:

Wij vragen u, met name ook bij volgende ontwikkelingen, meer rekening te houden met de plaatselijke ontwikkelopgaven, zelfs als deze nog niet juridisch zijn vastgelegd. Wij stellen voor om het belang van deze plaatselijke ontwikkelopgave onderdeel te laten worden bij algemene beoordelingscriteria en kaders bij locatiekeuzen.

Tot slot

Wij beseffen dat een deel van onze zienswijzen en vragen meer van algemene aard is en betrekking heeft op volgende projecten en opdrachten die u of TenneT gaat starten; hier in de IJmond of in andere delen van het land. U kunt deze zienswijzen

daarom deels ook zien als aanbevelingen en evaluatie van een betrokken participant die ondertussen ook ervaringsdeskundig is geworden.

De 2 Moties Vreemd (d.d. 27 juni 2019) van onze gemeenteraad zijn integraal opgenomen als zienswijze 5 en 6. De bijgevoegde Moties geven een meer expliciete toelichting op deze zienswijze. Wij verzoeken u hier speciale aandacht aan te besteden.

Een groot deel van onze zienswijze en reacties is niet nieuw voor u. We zijn namelijk in goed gesprek met elkaar over het project. Niettemin vinden we het toch belangrijk om deze zienswijze ook schriftelijk onder uw aandacht te brengen. Daarnaast zouden wij het zeer op prijs stellen om het een ander in een goed gesprek op bestuurlijk niveau verder met u uit te diepen en verdere afspraken te maken. Wellicht kunnen we daar na het zomerreces een concrete afspraak over maken.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
namens hen,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Bijlagen:

- INT-19-50745
Motie Vreemd (3), van de raad van de gemeente Beverwijk d.d. 27 juni 2019
Onderwerp: Aanhouden NSG richtlijn voor Laag frequent geluid
- INT-19-50744
Motie Vreemd (4), van de raad van de gemeente Beverwijk d.d. 27 juni 2019
Onderwerp: Nationaal onderzoek laag frequent geluid en gezondheid

D66DEMOCRATEN
BEVERWIJKVrijt
Kelly UiterwijkVVD
Pieter HeininkD66
Jacqueline MakbouliPvdA
Jacqueline DorenbosSamen
Ali BalDB
Karel HazeveldGB
Carli Bilars

Toelichting: In Wijk aan Zee en delen van Beverwijk is er onrust ontstaan over de bouw van het grote transformatorstation Net op Zee, locatie TATA Steel. De onrust komt met name voort uit vrees voor laag frequent geluid (LFG). Transformatorstations produceren LFG en aangezien dit Transformatorstation dicht op de bebouwde kom gebouwd wordt is de kans aanwezig dat omwonenden overlast zullen ervaren. Tennet heeft meerdere maatregelen aangekondigd om overlast voor de omgeving, ook met betrekking tot LFG, te voorkomen. We kennen twee objectieve meetwaarden voor LFG de Vercammen curve, die zich richt op hinderlijkheid van LFG en de NSG richtlijn, die zich richt op hoorbaarheid van LFG. Aangezien Tennet het beste zelf kan bepalen welke technische aanpassingen nodig zijn om LFG te voorkomen, stellen wij voor om als gemeente Tennet en het ministerie van Economische zaken en Klimaat te verzoeken zich aan beide richtlijnen te houden. Op de meetpunten moet dan aan beide richtlijnen worden voldaan.

Motie Vreemd

M:3

Datum raadsvergadering: 27-06-2019
Onderwerp : Laag frequent geluid Transformatorstation
Naam: Aanhouden NSG richtlijn voor LFG

De raad van de gemeente Beverwijk, in vergadering bijeen op 27 juni 2019;

Constaterende dat:

- Er bij inwoners van Wijk aan Zee en westelijk Beverwijk onrust is over de aanleg van het Tennet transformatorstation;
- De onrust met name betrekking heeft op de vrees voor het ontstaan van overlast door laag frequent geluid, wat geproduceerd wordt door transformatorstations;

Overwegende dat:

- Beverwijk en Wijk aan Zee een grote bijdrage leveren aan de overgang op windenergie voor de gehele regio;
- Wij overlast voor onze inwoners zo veel mogelijk willen voorkomen, dan wel beperken;
- Tennet, al dan niet met behulp van externe expertise, het beste kan bepalen welke technische aanpassingen benodigd zijn om overlast van LFG te voorkomen;
- Het gewenst is om een objectieve richtlijn te hanteren voor het meten van Laag Frequent Geluid;
- De Vercammen curve richt zich op de hinderlijkheid van LFG;
- In de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening staat dat als LFG hoorbaar is deze ook hinderlijk is en er geen gewinning optreedt;
- De NSG richtlijn richt zich op het feit of LFG hoorbaar is en is daarom strenger dan de Vercammen curve;

Verzoekt het college:

- *In de overleggen met Tennet en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat erop aan te dringen dat, naast de Vercammen curve, ook de NSG richtlijn gehanteerd wordt;*
- *Bij Tennet en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat aan te dringen op het gegeven dat het Transformatorstation de NSG-richtlijn voor LFG niet mag overschrijden;*
- *Tennet en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat te verzoeken extra geluidsdempende maatregelen te nemen indien de NSG-richtlijn niet wordt gehaald;*

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam indiener(s).

D66**DB**DEMOCRATEN
BEVERWIJKVrijt
Kelly UiterwijkVVD
Pieter HeininkD66
Jacqueline MakboulPvdA
Jacqueline DorenbosSamen
Ali BalDB
Karel HazeveldGB
Carli Bllars

Toelichting: In Wijk aan Zee en delen van Beverwijk is er onrust ontstaan over de bouw van het grote transformatorstation Net op Zee, locatie TATA Steel. De onrust komt met name voort uit vrees voor laag frequent geluid (LFG). Transformatorstations produceren LFG en aangezien dit Transformatorstation dicht op de bebouwde kom gebouwd wordt is de kans aanwezig dat omwonenden overlast zullen ervaren. Tennet heeft meerdere maatregelen aangekondigd om overlast voor de omgeving, ook met betrekking tot LFG, te voorkomen. We kennen twee objectieve meetwaarden voor LFG de Vercammen curve, die zich richt op hinderlijkheid van LFG en de NSG richtlijn, die zich richt op hoorbaarheid van LFG. Aangezien Tennet het beste zelf kan bepalen welke technische aanpassingen nodig zijn om LFG te voorkomen, stellen wij voor om als gemeente Tennet en het ministerie van Economische zaken en Klimaat te verzoeken zich aan beide richtlijnen te houden. Op de meetpunten moet dan aan beide richtlijnen worden voldaan.

Ondertekening en naam indiener(s).

Gem. Beverwijk Ontv. datum: 20-11-2019 (0)
Documentnr. IN-19-59873 Zaaknr. Z-19-62395

Minist
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Gemeente Beverwijk
T.a.v. College van burgemeester en wethouders
Postbus 450
1940 AL Beverwijk

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door
drs. I.F. Huizing
T 070 379 6477
I.F.Huizing@minezk.nl

Ons kenmerk
DGKE / 19222174

Uw kenmerk
UIT-19-44092

Bijlage(n)

- 19 NOV. 2019 -

Datum

Betreft Reactie op uw zienswijze op concept-NRD Net op Zee HKWB

Geachte College,

Van 7 juni tot en met 18 juli 2019 heeft de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van het Net op Zee Hollandse Kust (west Beta) (hierna: HKWB) ter inzage gelegen. Ik heb uw reactie van 16 juli 2019 op de concept-NRD ontvangen waarin u een aantal vragen stelt. In een bestuurlijk overleg d.d. 25 september 2019 heeft u uw vragen ook mondeling toegelicht. Onderstaand ga ik in op uw vragen. Een samenvatting van uw vragen en mijn reactie verwerk ik in de Nota van antwoord zienswijzen en reacties die ik naar aanleiding van alle binnengekomen zienswijzen en reacties op de concept-NRD opstel en zal publiceren bij vaststelling van de definitieve NRD.

U geeft in uw brief aan dat u naast een paar concrete vragen over de concept-NRD van HKWB (met name de moties aangaande geluid) een aantal vragen van meer algemene aard heeft, die niet alleen betrekking hebben op het project HKWB maar ook op het eerdere project Hollandse Kust (noord) en Hollandse Kust (west Alpha) (hierna: HKN/HKWA) en andere energie gerelateerde ontwikkelingen in uw gebied.

Voorafgaand aan de beantwoording van uw vragen wil ik u danken voor uw betrokkenheid en inzet bij de ontwikkeling van duurzame energie in uw regio. Ik heb begrip voor uw aandacht voor de lokale impact van de verschillende projecten en eventuele zorgen die daarbij leven. Ik wil graag met u de constructieve samenwerking op deze dossiers voortzetten en bekijken hoe we gezamenlijk met de verschillende verantwoordelijke partijen deze ontwikkelingen zo goed mogelijk kunnen inpassen.

1) *Welke vragen of ontwikkelingen komen of kunnen er in de nabije toekomst nog meer op ons afkomen vanwege de Nationale Energie Strategie?*

Op dit moment zijn er drie concrete energieprojecten in de gemeente Beverwijk:

- Netaansluiting Hollandse Kust (noord) en (west Alpha) voor de aansluiting van 1400 MW die zal worden opgewekt door twee windparken op de Noordzee. Ruimtebeslag in de gemeente bestaat uit een

transformatorstation aan de Zeestraat (11,3 ha) en twee ondergrondse hoogspanningsverbindingen: één vanaf de zee naar het transformatorstation en één vanaf het transformatorstation naar het 380kV hoogspanningsstation in Beverwijk. Besluitvorming voor dit project gebeurt met een Rijkscoördinatieregelingprocedure en bevindt zich in de beroepsfase.

- Netaansluiting Hollandse Kust (west Beta) voor de aansluiting van 700 MW die zal worden opgewekt door één windpark op de Noordzee. Ruimtebeslag in de gemeente bestaat uit een uitbreiding van het beoogde transformatorstation aan de Zeestraat (2 ha) en een ondergrondse hoogspanningsverbinding vanaf de zee naar het transformatorstation. Besluitvorming voor dit project gebeurt met een Rijkscoördinatieregelingprocedure en bevindt zich in de planfase (Notitie Reikwijdte en Detailniveau).
- 150kV netverzwaring Beverwijk - Oterleek voor het oplossen van knelpunten in de bestaande 150kV-verbinding. Ruimtebeslag in de gemeente bestaat uit de realisatie van een nieuw 150kV-station in Beverwijk en een 150kV-kabel van het nieuwe 150kV-station richting Oterleek. Besluitvorming voor dit project gebeurt met een Provinciaal Inpassingsplanprocedure en bevindt zich in de planfase (Startnotitie).

Het is begrijpelijk dat u gezien de huidige aanlandingsprojecten in uw regio ook zicht wil hebben welke ontwikkelingen en ruimtelijke claims er mogelijk in de toekomst nog op de gemeente afkomen. We weten nog niet exact waar toekomstige ontwikkelingen gaan plaatsvinden, maar er zijn wel op drie fronten ontwikkelingen waarbij nagedacht wordt over de inpassing van duurzame energie. Bij al deze ontwikkelingen is of wordt de gemeente betrokken:

a. Routekaart wind op zee (tot 2030 en na 2030)

Voor windenergie op zee geeft de Routekaart tot en met 2030 invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord voor 49% CO₂-reductie in 2030. Het project HKwB komt voort uit de Routekaart 2030. Bij het proces voor de aanlanding van de windparken tot 2030 bent u betrokken. HKN/HKwA en HKwB zullen bij Beverwijk aansluiten. Voor de overige netaansluitingen uit de Routekaart 2030 (IJmuiden Ver) wordt gezocht naar aansluitingen in Zuid-Holland, Brabant en Zeeland en (Ten noorden van de Wadden) in Friesland en Groningen. Onder voorwaarden, zoals voldoende ruimte voor natuur en visserij alsmede goede bestuurlijke afspraken over de ruimtelijke ordening, zijn meer windparken op zee voor 2030 mogelijk. Dat kan aan de orde zijn wanneer een hoger Europees ambitieniveau in zicht is, bij meer elektrificatie (van industrie en mobiliteit) en wanneer het kabinet kiest voor het doel van 55 % CO₂-reductie in 2030. Een besluit hierover wordt in 2021 verwacht.

Ook na 2030 zal verdere opschaling van windenergie op zee plaatsvinden om verder te verduurzamen. Dan komen wellicht ook niet-conventionele opties om windparken aan te sluiten op het hoogspanningsnet (bijvoorbeeld door middel van waterstof) aan de orde.

Om deze processen in goede banen te leiden is afstemming met de provinciale en lokale overheden noodzakelijk en daarbij zal ook een balans gevonden moeten

worden tussen het vermijden van overlast voor omwonenden en het voorzien in de behoefte aan hernieuwbare energie.

b. Regionale Energie Strategieën

Er is met alle decentrale overheden afgesproken dat er regionale energiestrategieën (RES) worden opgesteld, met als doel om in 2030 35 TWh hernieuwbare elektriciteit uit zon of wind op land op te wekken. De planning is om de concept-RES in juni 2020 gereed te hebben en de definitieve RES in maart 2021. Volgens mijn informatie participeert uw gemeente in de RES Noord-Holland Zuid.

c. Systeemstudie energie-infrastructuur Noord-Holland

Recent is er een systeemstudie uitgebracht voor Noord-Holland. De uitkomsten hiervan zullen in een Bestuurlijk Overleg met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) aan de orde komen (conform het besluit van het Bestuurlijk Overleg in het kader van Verkenning Aanlanding Netten Op Zee (VANOZ) in december 2018). Uit de systeemstudie blijkt dat er in het elektriciteitsnetwerk flinke ingrepen nodig zijn, vooral in de MRA-regio. De provincie Noord-Holland is hierin de lead en uw gemeente is hierbij aangesloten.

Uw gemeente is zelf ook bezig met warmteplannen. Eind 2021 moet elke gemeente een transitievisie warmte klaar hebben waarin staat wanneer welke wijk van het aardgas afgaat. Afhankelijk van de gekozen route betekent dit nieuwe projecten in de gemeente: warmtenetten, netverzwaringen, geothermie etc. De gemeente is hierbij in de lead.

Tevens heeft EZK onlangs vernomen dat er plannen zijn voor opslag van CO₂ (CCS) in lege gasvelden onder de Noordzee voor de kust van Velsen/Beverwijk (project Athos). Dit zou betekenen dat ook daarvoor naar een tracé voor een leiding gezocht kan gaan worden. Ik ga er vanuit dat uw gemeente via het Platform NZKG van deze ontwikkeling op de hoogte is.

Op het moment dat zich nieuwe ontwikkelingen voordoen, waar het Rijk bij is betrokken zal ik de gemeente zo snel mogelijk signaleren en betrekken.

- 2) De gemeente Beverwijk wil graag gecompenseerd (of ondersteund) worden voor de extra tijdsinspanning en extra expertise die van ons gevraagd wordt vanwege de projecten rond Wind op Zee, HKN, HKwA en HKwB.

Ik begrijp dat er extra capaciteit vanuit uw gemeente nodig is om de projecten HKN/HKwA en HKwB te begeleiden. In meer gemeenten/provincies waar dit soort ruimtelijke ontwikkelingen (al dan niet onder de vlag van een Rijkscoördinatieregeling) plaatsvinden is dit aan de orde. EZK en TenneT willen uw gemeente waar het kan ondersteunen en faciliteren om zo duidelijk mogelijk te informeren en communiceren over de verschillende projecten en om bestuurders en raadsleden bij te praten over de projecten (met inzet van specialisten waar nodig). Voorbeelden hiervan zijn de technische briefing over geluid in de gemeenteraad en de daarop volgende notitie. Ook vinden de overleggen zo veel mogelijk in het gemeentehuis plaats. De rijksoverheid kan een gemeente echter geen financiële compensatie verlenen voor de gemaakte uren. De gemeente

ontvangt van initiatiefnemer TenneT leges als vergoeding voor de gemaakte kosten die gerelateerd zijn aan de op te stellen omgevingsvergunning. Voor HKN/HKwA is dit bedrag al betaald. Voor HKwB zal dit in een later stadium ook gebeuren. De gemeente wordt op deze manier gecompenseerd.

Tegelijkertijd geeft u aan dat de gemeente Beverwijk voor een complexe puzzel gesteld staat. Beverwijk is een belangrijk economisch en industrieel gebied, dicht bebouwd en met belangrijke natuurwaarden. De gemeente krijgt te maken met een aantal grote opgaven zoals de energietransitie en de plaatselijke ontwikkel- en transformatieopgaven ten aanzien van woningbouw en het versterken van het economisch perspectief. De ruimte is beperkt en moet verdeeld worden onder de vele verschillende functies. Ik begrijp dat dit complex is. Daarom heb ik in het bestuurlijk overleg d.d. 25 september 2019 toegezegd het College van Rijksadviseurs in te schakelen om u te adviseren over de complexe puzzel van functiecombinaties in uw gemeente.

- 3) Wij adviseren u bij verdere ontwikkelingen ook toetsingskaders en normen op te nemen ten behoeve van de kwaliteit van het bestaande woon- en leefmilieu en het acceptatieniveau of draagvlak bij bestaande bewoners. Wat kan een woongebied nog aan of verdragen?

Uw vraag om aandacht voor de woon- en leefomgeving bij de specifieke energieprojecten in uw gemeente begrijp ik. De milieudruk in de gemeente is groot als gevolg van de reeds aanwezige economische en industriële activiteiten. De ministers van EZK en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) hechten groot belang aan de leefbaarheid en gezondheid in Nederland in zijn algemeenheid en in het kader van de projecten HKN/HKwA en HKwB voor de inwoners van Wijk aan Zee en Beverwijk in het bijzonder. Daarom is voor het project HKN/HKwA in de procedure beoordeeld of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor de omwonenden. Uit de onderzoeken die ten grondslag liggen aan het inpassingsplan voor HKN/HKwA is niet gebleken dat de leefomgeving als gevolg van het project zodanig wordt geschaad dat niet in redelijkheid tot de aanleg van het tracé kan worden besloten.

EZK is verantwoordelijk voor een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van de netaansluitingen en zorgt er samen met TenneT voor dat de effecten die deze ontwikkelingen veroorzaken binnen de geldende normen blijven. Een goede ruimtelijke ordening betekent overigens niet dat alle effecten van het plan volledig moeten worden weggenomen. Het is onvermijdelijk dat omwonenden enige effecten ondervinden van het project. Ondanks het feit dat deze effecten binnen de normen blijven spannen EZK en TenneT zich in om de effecten verder te verminderen. Vanwege zorgen in de omgeving over mogelijke geluidsoverlast van het transformatorstation heeft TenneT daarom toegezegd om extra geluidbeperkende maatregelen te nemen. Inmiddels is een aangepaste vergunningaanvraag hiertoe bij de gemeente ingediend. Omwonenden die menen planschade te ondervinden ten gevolge van het inpassingsplan HKN/HKwA kunnen door tussenkomst van hun gemeente een planschadeverzoek indienen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Bij het project HKwB zal gezondheid in het milieueffectrapport behandeld worden onder invloed op de leefomgeving. Onder dit thema wordt gekeken naar de

invloed van geluid, magneetvelden en (verkeers)hinder tijdens de aanleg. Bij de totstandkoming van wettelijke normen speelt gezondheid een rol, het milieueffectrapport zal hier aandacht aan besteden.

Op basis van een integrale effectenanalyse waarbij gekeken wordt naar de effecten ten aanzien van milieu, kosten, techniek, omgeving en toekomstvastheid zal voor HKWB ook gekeken worden naar draagvlak en acceptatieniveau. Daar is geen vastgesteld kader voor maar het maakt wel onderdeel uit van het omgevingsaspect.

- 4) *Bij het onderzoek naar de oorspronkelijke locatiekeuze voor een transformatorstation is onvoldoende duidelijk geworden welke plaatselijke gevolgen en overlast dit zou opleveren. Wij zien graag dat plaatselijke negatieve effecten ook een plaatselijke positieve kant krijgen en dat al het mogelijke wordt gedaan om plaatselijk (geluid)overlast te voorkomen.*

Voor het project HKN/HKwA zijn voor alle tracéalternatieven en locaties voor transformatorstations de mogelijke hinder op de omgeving en de zorgen die zijn geuit door belanghebbenden in beeld gebracht. Hiervoor hebben veel gesprekken in de regio plaatsgevonden met overheden en belangenorganisaties. Vanuit belanghebbenden zijn voor het gekozen tracéalternatief met locatie van het transformatorstation aan de Zeestraat destijds relatief weinig zorgpunten naar voren gebracht, zeker ten opzichte van andere combinaties van tracés die ook negatiever scoorden ten aanzien van het aspect geluid. Wat betreft effect op omgeving kwam de locatie bij het Tata Steel terrein in verhouding goed naar voren, omdat er weinig woningen in de directe omgeving liggen en omdat het transformatorstation op een bestaand industrieterrein terecht zou komen (geen extra locatie, maar benutting van bestaand bestemd industrieterrein). In de brief van 23 maart 2018 geeft de regio het advies om te kiezen voor tracéalternatief 3 (het huidige tracé in het Inpassingsplan met transformatorstation aan de Zeestraat), vanwege: het korte tracétraject, zo min mogelijk overlast voor bewoners en het tracé dat weinig landschappelijke aanpassingen vraagt.

De gemeente Beverwijk heeft aangegeven gezien de onderzoeken dit tracéalternatief als het minst problematisch te beschouwen. Een belangrijke motivatie van de gemeente Beverwijk om in te stemmen met de locatie voor het transformatorstation HKN/HKwA op Tata Steel terrein was dat deze ontwikkeling kansen biedt om de energietransitie te versnellen, de verdere ontwikkeling van het offshore wind cluster te stimuleren en het imago van de IJmond te verbeteren/versterken. Beverwijk kan zo fungeren als de zogenaamde "groene stekker" en biedt daarmee economische kansen voor de regio, door bijvoorbeeld het regionale bedrijfsleven op termijn te verduurzamen.

Regio en Rijk werken samen in het gebiedsprogramma Noordzeekanaalgebied. Binnen dit programma wordt gewerkt aan een werkprogramma energietransitie. De projecten daarbinnen zijn onder andere gericht op het verkrijgen van meer zicht op de ruimtelijke impact van de energietransitie en daarbij de noodzakelijke energie-infrastructuur. De wens om meer in te zetten op de kansen voor Beverwijk en de regio als "groene stekker" kan daar ambtelijk en bestuurlijk worden ingebracht en besproken.

Om het transformatorstation landschappelijk in te passen en de landschappelijke effecten van de aanleg van de verbinding en de bouw van het transformatorstation te compenseren, zijn inpassingsmaatregelen uitgewerkt en opgenomen in een Landschaps- en compensatieplan voor HKN/HKwA, als onderdeel van het inpassingsplan. Het Landschaps- en compensatieplan voorziet zowel in maatregelen ten behoeve van de landschappelijke inpassing als in maatregelen om de boscompensatie, die op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is, te bewerkstelligen. De mogelijkheden voor de formele boscompensatie in de gemeente Beverwijk zijn echter beperkt. TenneT gaat met de gemeente in gesprek over hoe dit het beste ingevuld kan worden. Voor het project HKwB zal te zijner tijd ook een Landschaps- en compensatieplan opgesteld worden als onderdeel van het inpassingsplan.

- 5) *Wij verzoeken u om het bestaande woon- en leefmilieu niet verder te belasten met extra geluid en (ook voorbij de wettelijke normen) maatregelen te treffen ter voorkoming van laagfrequent geluid, het aantal decibel, eventuele resonantie veroorzaakt door trillingen of eventuele hoge geluiden die vrij zouden kunnen komen. Wij dringen er daarom op aan om:*
- Naast de Vercammen curve ook de NSG richtlijn te hanteren;*
 - Bij het geplande transformatorstation niet de NSG richtlijn te overschrijden;*
 - Extra geluiddempende maatregelen te nemen indien de NSG-richtlijn niet wordt gehaald.*

Met betrekking tot geluid voldoet het project HKN/HKwA aan de wettelijke voorwaarden. Feit is evenwel dat Wijk aan Zee en Beverwijk te maken hebben met de aanwezigheid van grootschalige industrie en nu in het kader van de energietransitie (opnieuw) te maken krijgen met de realisatie van grote projecten. Ondanks het feit dat het totale geluid in de omgeving maximaal 2% zal toenemen, levert dit voor bewoners extra milieudruk op. Juist om die reden heeft TenneT er voor gekozen om - bovenop de al vergunde geluidreducerende maatregelen (bronreductie) - nog eens extra geluidmaatregelen te nemen. Er wordt een aanzienlijke financiële investering gedaan om het geluid van het transformatorstation nog verder te verlagen. Uit berekeningen in opdracht van TenneT blijkt dat als gevolg van deze extra maatregelen er sprake is van lagere laagfrequent geluidniveaus met drie netaansluitingen (dus inclusief HKwB) dan in de oorspronkelijk aangevraagde situatie voor HKN/HKwA. Bovendien is de verwachting dat het laagfrequent geluid in belangrijke mate wordt gemaskeerd door het reeds aanwezige geluidniveau en dat het niet of nauwelijks waarneembaar is bij de woningen.

In Nederland zijn geen wettelijke vereisten voor de beoordeling van laagfrequent geluid, maar er zijn wel beoordelingsmethodes zoals de NSG-richtlijn laagfrequent geluid (hierna; de NSG-richtlijn) en de zogenoemde Vercammencurve. Het doel van de NSG-richtlijn is het objectief kunnen beoordelen van klachten over laagfrequent geluid. De NSG-richtlijn is gebaseerd op de gehoordrempel: het in beeld brengen van hoorbaarheid van laagfrequent geluid. De Vercammencurve wordt gebruikt om te beoordelen of eventuele hinder vanwege laagfrequent geluid aanvaardbaar is, waarbij wordt aangesloten bij de binnen woningen toelaatbare geluidniveaus op grond van de Wet geluidhinder.

Toetsing aan de NSG-richtlijn waartoe de motie van de gemeenteraad oproept kan naar mijn mening niet aan de orde zijn. Dit zou in strijd zijn met de intentie van de NSG-richtlijn. Het niet mogen overschrijden van de NSG-richtlijn zou betekenen dat het geluid in het geheel niet hoorbaar mag zijn. Eerdere (nul)metingen in de omgeving van het geplande transformatorstation tonen aan dat op dit moment, dus zonder het transformatorstation, het laagfrequent geluid al boven de NSG-curve uitkomt. Dit laagfrequent geluid kan veroorzaakt zijn door aanwezige industrie en verkeer maar ook door natuurlijke bronnen (golven, wind). Het hanteren van de NSG-richtlijn als grenswaarde zou daarmee feitelijk neerkomen op het volledig onmogelijk maken van ontwikkelingen (niet alleen het transformatorstation maar ook andere [waaronder reeds bestaande] activiteiten) en het miskennen van reeds aanwezige en geaccepteerde 'natuurlijke' niveaus. Benadrukt wordt dat voor laagfrequent geluid geen normen gelden maar dat het onderdeel uitmaakt van het totale geluid. Indirect wordt daarmee laagfrequent geluid meegenomen in de geldende geluidsnorm. TenneT heeft, in samenwerking met adviesbureau Peutz, nog wel in onderzoek of er andere maatregelen (bovenop de reeds toegezegde extra maatregelen) effectief kunnen zijn in het verder reduceren van laagfrequent geluid. Het is echter zeer de vraag of hier concrete en effectieve maatregelen te bedenken zijn. Als dat al het geval is moet ook de doelmatigheid van die maatregelen worden getoetst. TenneT, waarvan de Nederlandse Staat aandeelhouder is, is een gereguleerd bedrijf dat zich moet verantwoorden voor het uitgeven van maatschappelijk geld. De kosten van de maatregel moeten derhalve in verhouding staan tot het effect van de maatregel en te verantwoorden zijn.

EZK en TenneT zijn in overleg met bewoners die zich zorgen maken over de geluidseffecten van het transformatorstation. Er is een themagroep geluid opgericht met vertegenwoordigers van de bewonersgroepen, TenneT, EZK en geluidsexperts waarin terugkoppeling en toelichting wordt gegeven op resultaten van onderzoeken, input en reacties gevraagd zal worden op stukken en de gelegenheid wordt gegeven nadere (onderzoeks)vragen te stellen. Zo is onder andere afgesproken dat er in gezamenlijkheid een meetplan wordt opgesteld waarbij de huidige geluidssituatie (nul-meting) bij een aantal woningen in Beverwijk en Wijk aan Zee wordt vastgesteld en vergeleken kan worden met de situatie als het transformatorstation voor HKN/HKwA in bedrijf is en als HKwB in bedrijf is. Op die manier kunnen veranderingen in de geluidssituatie objectief gemeten worden. Daarnaast dient TenneT, overeenkomstig hetgeen is vastgelegd in de vergunning, drie maanden na ingebruikname van het transformatorstation een geluidrapport op te leveren met meetgegevens van de situatie waarbij het station in gebruik is. Op dat moment worden de berekende waarden (uit de vergunningaanvraag) vergeleken met de gemeten waarden in de praktijksituatie. Mocht de praktijk meer geluid laten horen dan eerder berekend, dan zal TenneT maatregelen moeten nemen. Daartoe wordt eerst geanalyseerd waar het "extra" geluid vandaan komt. Vervolgens zullen maatregelen genomen moeten worden om te voldoen aan de vergunningvoorwaarden.

- 6) *Wij dringen er op aan om objectief onderzoek uit te (laten) voeren naar de effecten van LFG op de gezondheid. De daaruit voortkomende kaders en*

normeringen kunnen dan vroegtijdig mee genomen worden in afwegingsprocessen voor locatie keuzen en uitvoering van transformatorstations.

Laagfrequent geluid is een lastig te duiden onderwerp en het is duidelijk dat er bij bewoners zorgen over zijn. De vraag naar onderzoek op het gebied van laagfrequent geluid speelt ook bij andere onderwerpen dan transformatorstations, bijvoorbeeld bij airco's, warmtepompen en windturbines. EZK is, samen met andere departementen, in gesprek met het RIVM om na te gaan of onderzoek gedaan kan worden naar de effecten van laagfrequent geluid op de gezondheid. Het RIVM geeft aan dat LFG veel voorkomt in het dagelijks leven en wordt geproduceerd door natuurlijke bronnen (golven, wind) of door de mens, zoals industriële installaties, huishoudelijke apparaten en wegverkeer. In veel gevallen blijkt het niet mogelijk om een duidelijke bron van laag frequent geluid aan te wijzen en het effect op het welzijn en de gezondheid van mensen te duiden. Op basis van (internationale) onderzoeken en een evaluatie van de meldingen bij GGD's (in het kader van het RIVM-GGD protocol LFG) wordt het RIVM gevraagd een factsheet op te stellen met de actueel beschikbare informatie over LFG. Vanwege de onbekendheid van de herkomst (bron) en de effecten van LFG en het feit dat alleen op basis van lange termijn onderzoek (5 tot 10 jaar) eventuele effecten in beeld kunnen worden gebracht, zal naar verwachting aanpassing van kaders en normen niet op korte termijn en zeker niet voor het besluitvormingsproces van het project HKwB aan de orde zijn.

- 7) *Wij vragen u, met name ook bij volgende ontwikkelingen, meer rekening te houden met de plaatselijke ontwikkelopgaven, zelfs als deze nog niet juridisch zijn vastgelegd. Wij stellen voor om het belang van deze plaatselijke ontwikkelopgave onderdeel te laten worden bij algemene beoordelingscriteria en kaders bij locatiekeuzen.*

Het is helder dat uw gemeente voor grote uitdagingen gesteld staat bij het zoeken naar de inpassing van ruimtelijke opgaven, of deze nu voortkomen uit de energietransitie (o.a. de aanlandingsprojecten en de RES) of de stedelijke ontwikkel- en transformatie opgave. Met de tractering van de aanlandingsprojecten HKN/HKwA en HKwB wordt gekeken naar de binnen het plangebied en de directe omgeving daarvan aanwezige functies en toekomstige ontwikkelingen. Er wordt gekeken naar ruimtelijke ontwikkelingen waarvan op dat moment bekend is dat die tijdens de planperiode binnen het plangebied en in de directe omgeving daarvan plaatsvinden (autonome ontwikkelingen). Bij de tractering van alternatieven wordt hier rekening mee gehouden. Bij eventuele toekomstige ontwikkelingen die vanuit het Rijk worden gecoördineerd zal ook zoveel mogelijk rekening worden gehouden met plaatselijke ontwikkelopgaven. Graag ga ik met uw gemeente in overleg om voor HKwB te bekijken waar kansen liggen om ontwikkelkansen samen op te laten lopen. Bij HKN/wA is hier rekening mee gehouden door het transformatorstation zo in te richten dat dit in de toekomst gebruikt kan worden voor de energietransitie: het gebruik van fossiele brandstoffen te vervangen door elektriciteit opgewekt door windparken.

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

In het RES proces Noord-Holland Zuid kunt u in dat verband de specifieke relevante ontwikkelopgaven als Input meegeven.

Ons kenmerk
DGKE / 19222174

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze:

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'S' followed by a horizontal line and a small loop at the end.

Drs. J.M.C. Smallenbroek
Directeur Warmte & Ondergrond

